

פסחים לח

דינים שונים במעשר שני : אמר רב אסי :

לדברי רבי מאיר – מעשר שני ממון גבוה	לדברי חכמים – מעשר שני ממון הדיוט	
פטורה מן החלה	חייבת בחלה	עיסה של מעשר שני
אין אדם יוצא בה ידי חובתו בפסח	יוצא בה ידי חובתו בפסח	מצות של מעשר שני
אין יוצא בו ידי חובתו ביום טוב	אדם יוצא בו ידי חובתו ביום טוב	אתרוג

קושי : מתקיף לה רב פפא : בשלמא עיסה - דכתיב **עריסתיכם** - משלכם. אתרוג נמי - דכתיב

ואקחתם לכם, לכם - משלכם יהא. אלא מצה, מי כתיב מצתכם?

תירוץ : אמר רבא ואיתימא רב יימר בר שלמיא : אתיא **לכם לכם**, כתיב הכא **לכם עני**

וכתיב התם **והיה כאצלכם מלחם הארץ**. מה להלן משלכם - אף כאן משלכם.

חיוזק לדברי רב אסי : לימא מסייע ליה : **עיסה של מעשר שני פטורה מן החלה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים : חייבת.**

קושי על הניסוח : לימא מסייע? היינו הך!

תירוץ : הכי קאמר : לימא מדפליגי בעיסה, בהנך נמי פליגי. או דילמא : שאני

התם, דכתיב **עריסתיכם עריסתיכם** תרי זימני.

שאלה : בעי רבי שמעון בן לקיש : מהו שיצא אדם ידי חובתו בחלה של מעשר שני בירושלים?

הסבר השאלה :

- אליבא דרבי יוסי הגלילי - לא תיבעי לך, השתא בחולין לא נפיק, בחלתו מיבעיא? כי תיבעי לך

- אליבא דרבי עקיבא

בחולין הוא דנפיק - דאי מיטמו או דילמא יש להן היתר במושבות, אבל חלה דאי מטמיא לית לה היתר במושבות, ולשריפה אזלא - לא נפיק.

אמרינן : **הואיל** ואילו לא קרא עליה שם ואיטמי - אית לה היתר במושבות ונפיק בה, השתא נמי נפיק.

הסבר אחר לשאלה : הא ודאי לא תיבעי לך, דודאי אמרינן **הואיל** דתנן :

תנא קמא	רבי יהודה	
יפדה	יקבר	הלקוח בכסף מעשר שני שנטמא
לא - כיון דאמרי יפדה - היינו מעשר	מי אמרינן : הואיל ואי לא לקוח הוי, והואיל ולא קרא עליה שם ואיטמי - יש לו היתר במושבות ונפיק ביה - השתא נמי נפיק ביה. או דילמא : חד הואיל - אמרינן, תרי הואיל - לא אמרינן?	האם יש שאלה?

תשובה : אמר רבא : מסתברא, שם מעשר חד הוא.

חלת תודה ורקיקי נזיר עשאן לעצמו אין יוצא בהן. עשאן למכור בשוק יוצאין בהן.

רבה	רב יוסף	
דאמר קרא ושמרתם את המצות - מצה המשתמרת לשם מצה, יצתה זו שאין משתמרת לשם מצה אלא לשום זבח	אמר קרא שבעת ימים מצות תאכלו - מצה הנאכלת לשבעת ימים, יצתה זו שאינה נאכלת לשבעת ימים אלא ליום ולילה	מנא הני מילי?
יכול יצא ידי חובתו בחלות תודה ורקיקי נזיר - תלמוד לומר ושמרתם את המצות - מצה המשתמרת לשם מצה, יצתה זו שאינה משתמרת לשם מצה אלא לשום זבח	יכול יצא אדם ידי חובתו בחלות תודה ורקיקי נזיר, תלמוד לומר שבעת ימים מצות תאכלו - מצה הנאכלת לשבעה, יצתה זו שאינה נאכלת לשבעה אלא ליום ולילה.	ברייתא לחזק

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

היה אפשר ללמוד מ-	למה לא למדו משם
מ'חם עני - מי שנאכל באנינות, יצא זה שאינו נאכל באנינות אלא בשמחה!	סבר לה כרבי עקיבא, דאמר עני כתיב
דהוה ליה מצה עשירה!	אמר שמואל בר רב יצחק: רביעית היא, ומתחלקת היא לכמה חלות.
דאינן נאכלות בכל מושבות!	אמר ריש לקיש: זאת אומרת חלות תודה ורקיקי נזיר נאכלין בנוב וגבעון.

תניא: אמר רבי אילעאי, שאלתי את רבי אליעזר: מהו שיצא אדם בחלות תודה ורקיקי נזיר? אמר לי: לא שמעתי.

באתי ושאלתי לפני רבי יהושע

אמר לי: הרי אמרו חלות תודה ורקיקי נזיר שעשאן לעצמו - אין אדם יוצא בהן, למכור בשוק - יוצא בהן. כשבאתי והרציתי דברים לפני רבי אליעזר, אמר לי: ברית, הן הן הדברים שנאמרו לו למשה בסיני. איכא דאמרי: ברית, הן הן הדברים שנאמרו לו למשה בסיני? ולא טעמא בעיא?

שאלה: וטעמא מאי?

תשובה: אמר רבה: כל לשוק אימלוכי מימלך, אמר: אי מזדבן - מזדבן, אי לא מזדבן - איפוק בהו אנא.

